

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Király-utca 4. sz.
 Az arany hajó szállodával szemben.
 A fűtési díjak és a lap elosztásának költségei a fűtési díjakhoz tartoznak.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. sz.
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adtnak
 —
 Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek 15

Tavaszi verseny a főrendiházban.

Pécs, 1895. március 23.

A tavaszi versenyévad az alagi gyepen sem üthetett volna ki különben, mint a magyar főrendiház muzeumi nagytermében. Érdekesnél érdekesebb futamok, holtverseny, új startolás, a favorit elbukása és a többi, tarka változatosságban következtek egymásra, a boockmackerek összeveszttek, a totalizátor iszonyu dividendákat fizet, mert egyik meglepetés követi a másikat, szóval „great attraction“, „amusement magnifique“, „kolosszale hecc!“ s mi kell a főrendi túlfino mult idegzetnek egyéb, hogy kellemes izgalomba jöjjön?

Az, hogy az ország mit szól a komédiához, nagyon keveset érdekli a méltóság főrendeket, csak ők mulassanak jól, ezt a célt pedig elérték.

A vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslat tárgyalása szolgáltatott alkalmat erre a mulatságra, mely azzal kezdődött, hogy a szavazás eredményét a hány jegyző annyiféleképpen olvasták össze, de a dupla krétát mégsem használta annyira egyikük sem, mint nemes Bánffy báró, a kormányelnök, ki három szótöbbséget hozott ki a javaslat mellett. Hiába, minden szentnek maga felé hajlik a keze! Végre is a szavazatok számára nézve eligazodni nem tudván, az elnök eredmény gyanánt kihirdeti az eredménytelenséget s kijelenti, hogy holnap új szavazás lesz. A határozásnak ilyen módját ugyan nem a főrendiház elnöke találta ki először, mert már a falusi kupa-tanácsokról lett szálló igévé: „elhatározták, hogy holnap fognak határozni“, de a főrendek ezt az összehasonlítást is eltűrik, csak szavazhasznának ujra.

Másnap aztán új meglepetés! Az éj folyamán a szentlélek megvilágosította a tegnapi zavaros elméket s ma már kétségtelen, hogy a tegnapi szavazásnál 119 szavazat volt a javaslat mellett s ugyanannyi ellene, új szavazásra tehát szükség nincs, de mivel eszerint a kérdés eldöntetlen maradt, az elnök ma egymaga folytatja a tegnapi szavazást s leadja szavazatát a javaslat elfogadása mellett, de mintha ezt szégyenlené, szükségesnek tarja megindokolni, hogy csak azért szavaz így, mert nem akarja megakadályozni a részletes tárgyalást. Hogyisne, hisz így nagyon hamar vége szakadna a mulatságnak.

Zichy Nándor, mint ügyes jockei, aki bölcse mérséklettel engedi a futam kezdetén előre rugtatni tapasztalatlan versenytársait, belenyugszik a dolognak illetően megoldásába; tudja ő jól, hogy a döntő pillanatban azért mégis ő viszi el a pálmát.

És csakugyan, elkövetkezik az első akadály, a felekezetenélküliségről szóló fejezet. Széchenyi Imre neki rugtat a paktumos módosítással. Eszterházy M. Móricz utána az egész fejezet eltörlésével, — s ime, a paktum elbukik s Eszterházy diadalmasan repül át az akadályon. Most már az egyszer bukott baloldal csak sántikálva követi a néppárt büszke vezérét gyors futásában, a verseny sorsa eldőlt, a javaslat elbukottnak tekintendő!

A mint látjuk, a játék elég érdekes volt, csak az a kérdés, mi lesz ennek a következménye. A szabad vallásgyakorlat s ennek keretében a felekezeten kívül állás megengedése a Wekerle-kabinet egyházpolitikai programjának integrans részét képezte, melyhez a kormány tárcáját költötte, Bánffy pedig kijelentette, hogy kabinetje az előbbi kormány programját mindenben ma-

gáévá tette, tehát a szabad vallásgyakorlat és felekezetenélküliség nála is kabinetkérdést képez.

Igaz ugyan, hogy a főrendiház szavazata parlamentáris kormányválságot nem von maga után okvetlenül, de ha a parlamentáris kormány programjának lényegét érintő javaslatról kislül, hogy annak törvényerőre emelését a kormány bármily okból is keresztülvinni nem képes, akkor beáll annak szüksége, hogy a kormány parlamentáris elvek szerint helyét engedje át egy olyan kormánynak, mely a saját programja megvalósítását garantálni képes.

Már most kérdés, hogy a Bánffy-kormány megkapja-e a korona felhatalmazását arra, hogy a kétszer elbukott javaslatot a képviselőházzal harmadszor is visszaküldesse a főrendiházhoz. Ha figyelembe vesszük, hogy a korona máris kedvetlenül fogadta az egyházpolitikai viszálykodás elhuzódását s hogy a legújabb pápai allokució kárhoztató hangja sem mulhatott el anélkül, hogy a vallásos bécsi udvar kedélyére befolyást ne gyakorolt legyen: akkor, dacára Wlassich mai kijelentésének, legalább is kétségesnek kell tartanunk azt, hogy a harmadszori felterjesztésre az engedély megadassék. Ebben az esetben tehát beáll az egyházpolitikai program keresztülvitelenségeinek konstataciója s ezzel a kormányválság szüksége, melyet a képviselőház feloszlásával elkerülni nem lehet, mert hiszen ennek a programnak többsége a képviselőházban biztos.

Még egy eshetőség van, mely ugyan parlamentáris országokban kizárva szokott lenni, de nálunk, hol a parlamentarizmus már régen kivan forgatva a maga valóságából, nem csak lehetséges, de komolyan számba is veendő, s ez az, hogy a Bánffy-kormány egyszerűen elejti azokat az egyházpolitikai javaslatokat, melyeknek keresztülvitelére vállalkozott s kormányoz szépen tovább, mintha mi sem történt volna.

Reméljük azonban, hogy ellenzéki pártjaink ebben az esetben félreretéve az egymásközi gyűlölködést egyesült erővel összefognak, hogy ezt a létjogosultsággal sem szellemi fölénye, sem elvűsége által nem bíró kormányt lehetetlenné tegyék s elsöpörjék arról a helyről, melyre az egyházpolitikai program sértetlen keresztülvitelének ürügve alatt felkapaszkodott.

Ügyvéd a vádlottak padján.

Pécs, 1895. március 23.

A védő beszéd.

Jobst László dr., Stern Károly vádlott ügyvéde a következő beszédet tartotta:

Méltóságos elnök ur, tekintetes kir. törvényszék! Az Alpok lakói előtt ismeretes, hogy tavasszal a meredek hegyoldalokról az egyszer-másszor arra repülő madarak szárnyainak libbenése egy ökönyi nagyságu havat kimozdít helyéből, mely mint lavina magával ragad fák, embereket, házakat, sokszor falukat is. A mindennapi életben igen gyakran tapasztaljuk, hogy vannak események, melyek alig bírnak némi fontossággal, oly végtelen következményekkel válhatnak, úgy hogy az egyén, a ki azokat elkövette, tudatával sem bírhatott annak, hogy az a csekély dolog oly szomorú, oly tragikus végű lehet.

Ha a ma már negyedik napja tartó izgalmas tárgyalás ügyének indító okait keressük, hogy hol is van hát az az ördögi kéz, mely két eldőt juttatott koldusbotra, mely most már a barmadikat fenyegeti börtönnel, — ez a gonosz kéz volt az, mely azt a bizonyos szerződést megírta Kohn és Rullék között.

Az ideiglenes szerződés megkötése oly homályos, mert Kohnék oly egyénhez fordultak, a ki nem ismerte a jogviszonyokat, hogy meggyőződéseim, ha

ez a szerződés ahhoz értő jogász által késítettik, úgy ez a szerződés vagy létre sem jön, vagy felölelte volna mindazon tényeket, melyek utóbb eszen perek halmazának lettek indító okai. Az az ideiglenes szerződés az oka, hogy két család elbukott, és az a balkéz most már védencemet fenyegeti azzal a súlyos váddal, a mit elosztalni kötelességem.

Remegve gondolok rá, hogy less-e erőm, hogy kimutassam, hogy a vád alaptalan, és ennek folytán védencem becsülete tiszta, mint a tenger habja, a mit semmi por sem szennyezett be.

Mindenekelőtt egy körülményt kívánok konstataálni, hogy a kir. ügyész ur a kuriai határozattal egybehangozva vádként említette, hogy ügyfelem közreműködött volna abban, hogy a birtok eladassék. Nem látta ezt beigazolvva a vádhatóság, és azért nem is emelt vádat. Nem mondotta azt sem, hogy jogot nyertek arra, hogy a birtokjövetelemből fogja kifizetni a vételárat, kizártnak állítottam, hogy felem ravasz fondorlattal az árverés megtartását javasolta volna és az árverést megelőzőleg ilyenmü iratot, vagy bármilyen kötelező nyilatkozatot fogalmazott volna. Ezen nézetem szerint rendkívül fontos ténykörülményt hangsúlyozni kötelességemnek tartottam.

De hogy az én ügyfelem az árverést megelőzőleg nem animálta Kohnékat ravasz fondorlattal, nem beszélte őket rá, az bizonyosodott.

Tisztelettel kértem, vajjon való-e, hogy ekkor fogamzott meg agyában a gondolat, hogy a birtokot Kohnékra ruházza és hogy velük egy oly szerződést csináljon, hogy a vételárat Kohnék a birtok jövedelméből fogják megtéríteni. Erre a kérdésre a kir. ügyész nem felelt, ez előttem homályban van. Egyszerűen említette, hogy a birtok nevére iratott és szóbeli megállapodás után ruhásta át Kohnékra.

Hogy Kohn József sohasem állította, hogy a birtok az övé, ez kétségtelen már abból is, hogy a feljelentést Kohn Józsefné tette. Itt tehát csak arról lehet szó, hogy ügyfelem Kohné ellen cselekedett.

De Kohné miúdig azt mondja, hogy ily kérdésekben Sternnel nem is érintkezett. A kir. ügyész ur is az árverést megelőzőleg semmit sem lát. Hát mikor jött létre ilyen szóbeli szerződés, mikor adta tulajdonába Kohnéknak a turonyi és csarnóti birtokokat? Én nem látom kinyitva, betörve a kaput, melyről az ügyész ur megemlíkesik, és annak sem látom nyomát, hogy felem kötelező ígéretet tett és az elfogadtatott, mert abból mi sem következik, hogy akkor Kohnék úgy viselték magukat, mint tulajdonosok, nem pedig mint kezelők.

Még egy tényt akarok konstataálni, azon tényt jelesen, hogy a bírói árverésen nem lettek az összes ingatlanok eladva, csak azok, a hol már a tulajdonjog be volt kebeleve. A többi ingatlanokat Pasitsky nem adatta el; pedig Rullék azokból az ingatlanokból is kivonultak, melyek különben a Kohnéké voltak, csak hogy nem árverestettek el. Én ebben azt a magyarázatot találok, hogy Kohnék azért mentek ki Turonyba a gazdaságot kezelni, mert ott még földjeik voltak, azért igyekeztek ki, mert hiszen Kurländer tanu megmondotta, hogy az az üslet, mit 40 frttal indítottak, elégtelen volt az ő megélésükre.

Visszatérve az igen tisztelt ügyész ur állítására, hogy igenis, Stern tartozott a birtokokat Kohnék tulajdonába visszabocsátani, erre néve tek. kir. törvényszék, előre kell bocsátanom, hogy az én álláspontom megérthetése céljából tisztásandó az a kérdés, hogy tulajdonképpen mennyibe került a birtok, mikor azt Stern megvette? Kifizette Pasitskyt, Eibachot, azonkívül az adókat, költségeket, a mit a sorrend is igazol, az elért vételárból csak valami 2300 frt járt volna tehát még az árverést szenvedett Kohn Józsefnének.

Ott van azonban az 5000 frtos okmány, az ügyész ur érvelésének legsúlyosabb része, melyet bizonyíté erejétől megfosztani akart. Az ügyész ur tévedett, mikor azt állította, hogy a 2300 frtot Kohnék nem kapták meg; mert a mikor Stern az árverés után velük összezsámolt, ők csak a Pasitsky féle kölcsönt vették számításba, a többit nem vették figyelembe. De bent vannak a kölcsönben négy hosszú éven át nyújtott kölcsönök, hogy elégedett volna meg tehát csak az előző összeggel?

Erre vonatkozólag kijelentem, hogy az 1868. LIV. t. cz. 168 § a és a vonatkozó kuriai döntvény

értelmében ez az okirat teljes bizonyító erővel bír, annak tartalma való, miután Kohnné maga elismerte a mi ebben tényleg írva van. A ki azt állítja, hogy a kölcsönzés meg nem történt, annak az ellenkezőjét kell bizonyítani. Ez a perrendtartás szabálya. Igenis, Kohnék megkapták az 5000 frtot, hogy mikor, az a dolghoz nem tartozik. Elég az hozzá, hogy a vételárhoz ezen 5000 frt is beszámított, úgy hogy ezzel együtt a turonyi és csarnóitai birtok Sternnek 13000 frtba került.

Ha milyen birtok volt ez? Egy olyan birtok, mely több mint 300 parcellából állott, mit Rullék a zárgondóság alatt teljesen elhanyagoltak; felszerelés nem volt, nem volt egy kapanyól sem.

Most feltehető e, hogy Stern azt a birtokot, mely oly sok pénzbe került, egész egyszerűen átadja, tulajdonába bocsássa Kohnéknek, és hozzá még a maga pénzéből felszerelje, adókat fizessen. Ekkora könnyelműséget feltételezni Sternről nem lehet Megbocsásson az ügyész ur, ez határos volna az abszurditással.

Mi volt tehát Kohnéknek, a mit ők allegáltak, a miből kifizethették volna Stern? Semmi egyéb, mint egy rossz követelésük Rullon, a ki teljesen tönkre ment; így tehát én kizártnak látom, hogy Stern részéről fenforgott volna a könnyelműség, vagy a ravassz szándék Kohnék kifosztására. Stern átadta kezelé végett Kohnéknek a birtokot, a kik teljesen vagyontalanok voltak, fizetésképtelenek, és ő mégis beérje azzal a pusztá igérettel, hogy a vételárt a jövedelemből törleszessék? Hogy e tekintetben nem tett ígéretet, igazolja az 1888. szept. 30-án kiállított nyilatkozat. A ki a tartalmát elolvassa, könnyen meggyőződést szerezhet, hogy Kohnék tudni szívezték, hogy mi lesz jutalmuk, a miért kimennek a birtokból?

Stern nem akarta a birtokot megvenni és mindjárt mindent megtett arra nézve, hogy eladja, ez tünik ki abból az 1888. szept. 30-án kiállított nyilatkozatból. Stern itt azt mondja, hogy az a különbség, mely a vételár és az eladási ár közt eléretik, azt Kohnéknek fogja adni. Kohn és Kohnné elfogadták, mint megbízottak kimennek a birtokba és innen küldözi Kohn jelentését a Karlsbadban, Marienbadban fürdőző tulajdonoshoz. Hát hiszen egy tulajdonos csak nem fog jelentéseket küldözgetni, ilyen csak a tiszt tesz, a ki ezzel megbizójának tartozik.

Ott vannak a levelek, előleget kértek, sőt ha Stern nem volt itthon, nejehez, sógorához fordultak. Ugyan mi címen fordult Kohn Stern nejehez? Bizony nyára azért, mert ismerte és elismerte azt a viszonyt, melyben Sternnel szemben, mint tulajdonossal áll.

Hogy valaki olyan jószívű legyen, hogy birtokába belebocsásson két teljesen vagyontalan embert, és rövid idő alatt rájuk 1085 frtot beinstruáljon, alig hiszem, hogy akadjon valaki, a ki ezt valószínűnek kész elfogadni.

A kir. ügyész ur Stern egyes nyilatkozataiból véli megállapíthatni azt, hogy igenis, Stern már eleve arra gondolt, hogy Kohnéknek fogja át bocsátani a birtokot. Stern nem azzal a szándékkal ment ki, hogy birtokot vásároljon és ennek dacára egymás után több fertály az ő nevére üttetett le, ebből a vádhatóság azt véli, hogy előre megfontolt szándékkal tette. Pedig hát nem úgy volt. Kiment Szautter ügyvéd ur is, megmondta határozottan miért, mert Rullék érdekében állott, hogy az árakat felhajtssa. Ha csak egy negyed telekről lett volna szó, annak könnyen akadt volna gazdája illő áron, de egy nagyobb birtoktestnek, tekintve a környékbeli szűk pénzviszonyokat, nehezen, vagy legfeljebb nagyon olcsón mentek volna el. De ugyanez volt a Kohnék érdeke is, no meg a Sterné is, mert Kohnék neki tetemes összeggel tartoztak. Ez nem oly csudálatos dolog és még ebből a megjelenésből és részvétélből nem következik, hogy Stern már akkor arra gondolt, hogy a birtokokat megveszi Kohnék számára.

Hogy éppen Kohn ment ki a birtokba az árverés után, azt eléggé megmagyarázta Stern. A birtok el volt hanyagolva, a hol 300 parcella mellett talán 600-nál is több szomszéd volt, az elszántások, gyakori foglalások napirenden voltak, és Stern azt sem tudta, hogy melyik föld az övé, nem tehetett volna okosabbat, mint kiküldte Kohn, a ki jól tudta, hogy a használati jogosultság hol van és meddig terjed.

A kir. ügyész ur abból, hogy Kohnnak fix fizetése nem volt, azt következteti, hogy tehát Kohn nem is lehetett megbízott és úgy lépett be a birtokba, mint szent tulajdonába.

Kohnnak Turonyban voltak más birtokai is, hisz ezeket is kezelte. A Stern birtokai kezelésére nézve a megállapodás későbbi keletű. Kohnnak is az volt a célja, hogy a birtokok eladassanak, de hát ez nem sikerült. Így tehát kiment Stern megbizásából azzal a hátsó gondolattal, hogy az eladás effektuálásig ő kezelje a birtokokat. Hogy jól kezelte, arról kiadták a községi emberek a bizonyítványt. A nagyobb termések, mint buza, zab, kukorica, bor a Sterné voltak, a többi kisebb termények a Kohné.

Kohn köszönettel fogadta az ajánlatot, kiment a birtokra, mert hát Pécsen az élet küzdelmes volt számára és ez által kedvező alkalmuk volt megmaradt turonyi birtokaikat a helyszínen kezelhetni.

A mi aztán Kohnék azon állítását illeti, hogy ők a vételárt a jövedelemből fedezték volna, erre a szerződésre is csak azt mondom, a mit az ügyész ur mondott az 1888. szept. 30-án adott nyilatkozatra, hogy t. i. non sens, mert hát a miskolci borbély esete itt is alkalmazható. Hát Kohnék is mondhatták volna, hogy nem törleszthetünk semmit, vagy többet és következőleg mindig bentmaradtak volna a birtokban; mert a tartozás derekát sohasem törlesztették volna.

Ez a körülmény köztük soha sem volt praecizozva, nem volt meghatározva, hogy időnkint mennyit kell Kohnéknek beszolgáltatni. És akkor ez éppen olyan abszurdum, mint az ügyész urnak a másik állítása, mely Kohnék jogát következteti abból, hogy Stern soha sem volt a birtokon. Erre több példát hozhatok fel. Mult évben hallgattattam ki Siklóson egy tanut, a ki alkalmazottja volt egy földesuri birtoknak. Ismeri-e ezt az urat? és gazdájára mutattam. En vele soha sem beszéltem; volt a válasz, jöllehet 13 évig volt ispanja. Egyszer Slavóniában utaztam egy méltóságos urral. Mikor kérdeztem, hogy kié ez a birtok, azt felelte, hogy nem tudja. Pedig hát az övé volt. Kis dolgokkal való nem törődés, könnyelműség, ez az élet fűszere. Az ember akkor boldog, ha nagyon könnyen él. Ha valaki megteheti, miért ne éljen urasan? És hogy Stern azt tette, hogy nem törődött birtokának aprólékos ügyeivel, ezzel csak azt mutatta, hogy tud élni. Mert hogy ő birtokára kijárjon, azt körültekintgesse, az nem olyan embernek való, mint Stern, ez csak szegény embernek való.

Pálinkás János tanu igen jól megmondta, hogy vádolt volt kint Turonyban, beszélt is Kohnnal; az a körülmény, hogy nem járt ki a kukoricaföldekre, az nem bizonyít semmit, ilyen minuciózus dolgokkal nem foglalkozom.

Hogy Stern nem gyakorolt ellenőrzést, hogy Kohnék szabadon gazdálkodhattak, miért volt mindez. Ellenőrizte őket a saját becsületök, a bizalom. Nagyon sok történik az életben, hogy megbizunk valakiben. Csakis midőn megrendült ügyfelem bizalma és bekövetkezett az, hogy Kohnék nem két zsák zabot, hanem két kocszi zabot eladtak, Stern azonnal kihajtotta Turonyba.

A királyi ügyész ur Kohnnak megbizotti minőségét nem látja konkrét bebizonyítottnak, mert ő csak akkor szerepelt ilyen gyanánt, mikor a hatósági aktus ezt megkívánta. Ez nem egészen úgy van.

Mert a mi az adófizetést illeti, azt nagyon jól tudjuk, hogy az adót nem a telekkönyvi tulajdonos, hanem a tényleges birtokos fizeti. A régi megbizhatatlan telekkönyvek nem egyebek, mint hivatalos valótlanságok. A tényleges birtokos az, a kinek a nevére vetik ki az adót. En becsatoltam az adókönyveket, így tehát abból, hogy az adókönyvek Stern nevére lettek kiállítva, én azt a következtetést vonom le, hogy a birtok tényleges tulajdonosa Stern volt.

Ez az egy tény, következőleg az is tény, hogy Kohn csak mint megbízott járt el mindenben. Mert ha nem ilyen minőségben lett volna, akkor nem kellett volna bizonyítványt szereznie, hogy mint legtöbb adófizető bekerüljön a községi képviselőtestületbe. De hát Kohnék így tettek.

A királyi ügyész ur még az egyes eladások történetéből azt véli kimagyarázhatónak, hogy igenis, Kohn volt a tulajdonos. Stern nem ismerte az egyes parcellákat, azok fekvését, minőségét, ilyen körülmények közt az egyes jelentkező földvásárlókat Kohnék hoz utasította. Kohn megnézte a földeket. Ha olyan nak találta, hogy nélkülözhető, jelentette Sternnek és beküldte az illetőt Sternhez, nemcsak mert ő volt a tulajdonos, hanem mert a vételárt is igényelte.

A mi a tanukat illeti, azokat a királyi ügyész ur két osztályba sorozza. Azoknak egyebiránt semminemű súlyt nem tulajdonít, csupán az egyetlen egy Pálinkás Jánost fogadja el ténybeli tanúnak. Eltekintve Pálinkás vallomásától, a mi azonban magában véve még mit sem bizonyít, vannak még más tanuk, a kik bentültek a turonyi képviselőtestületben. Igenis, ezek bizonyították, hogy Kohn csak kezelő, csak megbízott volt. Ott van az akták közt a Balogh-gai való pere. Kohn itt azt vallja, hogy akkor nem is esküdt meg, mert valótlant mondott. No kérem, ha egy ember oda áll a bíróság elé és egy ilyen kibúvóval akar kitérni az igazságszolgáltatás elől, a ki nem mer megesküdni arra, a mit mondott, az ilyen ember nem érdemel bizalmat.

A királyi ügyész ur azt mondja, hogy két tanu van, Szarkándy János és Gerecs János, a kik Turonyban az udvaron hallották, a mikor Stern azt mondta volna Kohnnak, hogy csak vigyázzon jól a birtokra, ugyanis az övé lesz. Engedelmet kérek, itt egy kis kitérést teszek.

Vannak életünkben megrendítő pillanatok, melyekre több mint 30 év után is visszaemlékezünk, mert megrendítőleg hatottak kedélyünkre. De szavakra,

egyes kifejezésekre, különösen előtünk nem fontos dolgokra aligha. Ez a két csodálatos emlékezési tehetségű ember öt évvel ezelőtt történt oly dolgokat mond el, melyet csak véletlenül hallottak, hogy t. i. Stern előtűk ezt meg ezt mondta. Ilyen emlékező tehetség nincsen. Ha valaki felhívta volna figyelmüket, még érteném, hogy éppen csak azt az egy kifejezést lesték el. Midőn az egyik tanu azt mondja, hogy azelőtt Rull nevét sohasem hallotta és mégis emlékszik reá, én azt emberileg kizártnak tartom. És bár ezek az emberek hitet tettek vallomásaikra, mégis azt mondom, hogy szüggerálva voltak, mert annyiszor lett előtűk elmondva a dolog, hogy ők utóbb maguk is elhitték. Ez azonban abszolute nem bizonyítás, ilyeure büntető ítéletet alapítani nem lehet.

A királyi ügyész ur kitérőleg megemlékezett arról is, hogy Stern és Kohn Rullék tönkretételére törekedtek és hogy mikor Rull már tönkre volt téve, Stern a Kohn megrontására törekedett. No kérem, én szintén átésztem a pereket, de ily törekvésnek még csak nyomát sem láttam az iratokban. Stern mindent megtett arra nézve, hogy Rullék szerződését fogadjanak el. Rull azt mondja, hogy Kohnon, ez meg azt, hogy Rullon mult a dolog. Ma egyik sem akar ok lenni. Nézetem és meggyőződése, hogy eme végzetes következményű kölcsönös tönkretételben az események láncolatában van az ok, hol egyik a másikat perekkel boszantotta és ime: mindketten megadták az árát.

A tekintetes ügyész ur érzi annak szükségét, miszerint Stern a célból, hogy magának jogtalan anyagi hasznot szerezzen, ravasz fondorlattal védelembe ejtette Kohn, hogy olyan műveletet létesített, miáltal Kohn lehetetlennek látta a maga boldogulását.

És eme ravasz művelet közt az ügyész ur legsúlyosabb vádjá, hogy azt a 2300 frt többletet nem fizette meg Stern, hanem abba a bizonyos 5000 frtba betudatta és ezzel az 5000 frtos irással megjelent a írásbíróság előtt és ott számolta el.

En erre csak azt mondom, hogy abszolute nem látom megcáfolva, hogy ezen írásra Kohnék nem kaptak volna ellenértéket. Ezt bizonyítja Kohnnak a tárgyalás első napján tett vallomása, bizonyítja a sorrendi jegyzőkönyv. Ezekkel szemben Kohnék vallomása nem érhet többet, mint a Sterné. Tehát a két vallomás egymást megsemmisíti.

A ravasz fondorlat második bizonyítékát abban látja a kir. ügyész ur, hogy ezen az 5000 frtos iráson kívül volt még Kohnéknek egy 500 frtos váltója. Erre csak azt jegyzi meg, hogy az 5000 frtos kötvény kiállítása idejében csak annyit számoltak össze és oly összeget vettek fel, a mennyit az okmány tényleg feltüntet, ezért nem lett tehát az 5500 frtról kiállítva.

Szives volt a kir. ügyész ur, az 1888. szept. 30-án kiállított nyilatkozatot kiszínezni. Akkor, midőn ez ki lett állítva, Kohnék még ki sem ment, addig ide bent lakott Pécsen. Ezt a nyilatkozatot azért adta ki Stern, hogy hát fáradságukért Kohnék némileg jutalmazva és ez iránt biztosítva legyenek. Egyszerű a dolog nagyon. Ebben a nyilatkozatban világosan benne van és mikor azzal beérték és többet nem kívántak, implicite beismerték, hogy a tulajdonjog Sternéti.

A harmadik ravasz művelet a kir. ügyész ur szerint bekövetkezett a kuriai ítélet után, és pedig azért volt a gonosz művelet, mert nem tett eleget a kuria ítéletnek. Erre Stern abszolute nem volt kötelezve. Ez meglepetés volt ugy Sternre, ugy Kohnra, mint Rullékra nézve.

Hangsúlyozva lett, hogy a Rullék hibájából bekövetkezett az árverés, ez tehát csakis az ő kárára történt. És a mit a feljelentésben mond Kohn, ez is csak üres beszéd. Továbbá, a mint megvette Stern a birtokokat, igaz, hogy ő lett a tulajdonos, de ő nem volt kötelezhető, hogy a kuriai ítéletnek megfeleljen. Tehát a mit Stern ennek dacára tett, azt csak sziveségből tette. Miért lát tehát itt az ügyész ur ravasz műveletet? Hogy ő kétszer is megkísérelte, hogy eleget tegyen a kuriai ítéletnek, azért én őt, mint jogász, mint ügyvéd, elítélem; mert hasztalan volt itt minden beadvány, mert ma már mint jogerős határozat fennállanak és túlhaladott dolgot képeznek.

A királyi ügyész ur ilyen természetű ravasz műveletnek tartja a 18500 frtos vételár kikötését, mert nem bírja kihozni, hogy miért kötött ki magának ennyi vételárt. Mi sem állhatott utjában, nézetem szerint, hogy ő szabadon megszabja birtokának vételárát. Javitotta, felszerelte a birtokot, sőt Pap Józseftől és Szarkándytól visszavette az eladott parcellákat háromszoros árban. Ebben a körülményben én a ravasz fondorlatot fenforogni nem látom.

Azt is mondja a kir. ügyész ur, hogy Stern tette lehetetlennek, hogy Rullék megszerezhesék a birtokot. Ha letébe teszik a pénzt, a mivel különben sem kockáztatnak semmit, úgy nem lett volna mi akadály sem; de Rullék ezt nem tették, nem teheték, mert tulbecsülték anyagi erejüket, azonkívül a vevő Rullné lévén, a ki nem is lakott ezen a vidéken, inkább óhajtott volna a már letébe helyezett 4000 frtot és az 1000 frt foglalót visszakapni. Ők azt

hitték, hogy 141 holdat vesznek, pedig bizony a birtok jóval kevesebb volt.

A királyi ügyész ur vádjai összegezésében tovább menve azt állítja, hogy 1891-ben villant meg Stern agyában a gondolat, hogy Kohnékat kidobja a birtokból és erre megtalálja az okot ama bizonyos két kocsi zabban, a minek titkos eladását Faddi jelentette be. Ezt én elfogadható érvek abszolút nem látom. Sternben Kohnéknak ezen ténye bizalmatlanságot keltett, ők hűtlenül jártak el, tehát hogy tovább is ott maradhassanak, biztosítékokat követelt. És mi történt? 1891. október 28-án már Kohnban élt a tudat, hogy új szerződést kell kötnie, hogy ez a viszony így nem maradhat, tehát még mielőtt a feljelentés megtétnék, új kötést kell csinálnia Sternnel, a birtok tulajdonosával. Az új kötvény szerint bérbé veszi a birtokot. Ez tény, ezt nem lehet eldísputálni.

Hanem Kohn mégis ellenkezőleg cselekszik, mert az nem igaz, a mit a vizsgálóbíró előtt vallott, hogy ő akarta Stern szerződés csinálására kényszeríteni. Kohn a marhákat, lovakat elhajtja Siklóra, a szénát is eladja; ha pedig ezek az ő tulajdonai lettek volna, úgy nem éjjel viszi keresztül ezeket a műveleteket. Ugyan kérdelem, lehetett-e Sternre ezek eladásával pressziót gyakorolni? Hisz Stern volt abban a helyzetben, hogy elmondhatta, hiszen te vagy az én kezemből, nem pedig én a tiedben.

Midőn Stern mindezekről tudomást vett, akkor ment ki Siklóra. Ez a beavatkozás teljesen korrekt volt. De hogy visszatérjek, ha Kohn magának tartotta a lopva eladott dolgokat, akkor kérdelem, mi volt itt az övé, ha csak az a hét ló nem, melyek közül hat végelgyengülésben kimult? Eladta mégis a téli takarmányt, nem szántott, nem vetett, ugyan kérdelem, így bánik-e a tulajdonos? Így a máséval szokás banni akkor, ha valaki onnét menekülni akar.

Stern tehát kiment és miután a szolgabíró előtt Kohn, mint megbízott elismerte, hogy hűtlen kezelésem éretett, ugyan van-e oly gazda, a ki ilyenek után még lakást is ad annak, a ki ellene ezeket elköveti? Utóvégre nem valami nagy veszedelem származott ebből a kidobásból Kohnékra, hisz bővében voltak a pénznek az eladott zab, bor, széna, lovak és marhák árából, volt vagy 2500 frt készpénze ekkor. Ennyi pénzzel bejöhettek volna Pécsre, nem kellett volna nekik hajlékért esengőnk, nyitathattak volna akár 4 szobát a „Nádor“ ban és ha sértve érezték magukat jogaikban, élhettek volna jogorvoslattal. De nem ezt tették, mert bűnösöknek érezték magukat.

Visszatértek, bűnbánattal eltelve. Persze, ott van az 1000 frt, de hát ez az eladott termények ára volt, ez őt jogosan illette, ez legkevésbé volt zsarolás, ő csak a jövő évi termés biztosítására kívánta a 900 frt bért. Én a zsarolás kritériumát egyetlenegy esetben sem látom fenforogni.

Én az egész dologból csak azt látom, hogy ezek a perek szerencsétlen animozitással vitettek és oda fejlődtek, hogy békés uton többé nem voltak rendezhetők. Ha a felek talán közeledtek volna egymáshoz, egységgel rendezhették volna. Most két család szenvedni következményeit.

Nézetem szerint Stern véthetett, de csakis ebben véthetett, vétett az ügyvédi állás ellen, de nem vétett a büntető törvény ellen.

De nem látom a család tényálladékát sem. Hát hol van azon vagyoni előny, ami Sternre háramlott? Kohn folyton azt hangoztatta, hogy azon négy év alatt Sternről semmit sem kaptak és Stern vitte be az 5000 frtos adósságba. Kohné meg maga állítja, hogy még most is tartoznak a birtokra. Mi azonban menjünk el odáig, hogy Kohn nem kapott írásért egyáltalában ellenértéket. Hát hiszen ott van a polgári per utja.

Hát minő vagyoni kárt okozott Kohnnak Stern? Őket tönkre tette a Rull-féle per, ők tönkre tették Rullt, Stern egy jöttát sem vitt el tőlük, ez nézetem szerint lehetetlen is lett volna.

Tekintetes kir. törvényszék! Kérem mindkét bűncselekmény terhe alól védcemet felmenteni. Nem sorolom fel az enyhítő körülményeket, mert arra nem is gondolok, hogy el legyen ítélt, hogy ő vétkezőnek mondassék ki. Meg vagyok győződve, hogy a törvényszék ítélete csakis fetmentő lehet.

Stern Károly vádlott nem él a szólás jogával. Nagy Géza dr. alügyész: A védő ur kiváló buzgalommal végigment majdnem minden ponton, melyet a vád szempontjából előadtam. A mennyiben válaszóban ismételti kellene az elmondottakat, a törvényszék döntése alá bocsátom a dolgot, én beszédemmel a tárgyat kimerítettem.

Félegykor a hallgató közönség a legnagyobb csendben szétoszlott.

Ötödik nap.

Az ítélet.

Az érdeklődők sokasága töltötte meg a hallgatóság számára fentartott helyeket; a tárgyaló terembe szolgáló minden ajtóközt a pécsi jogászvilág kiválóságai töltöttek meg. Egynegyed 12-kor elnök a bíróság tag-

jaival a terembe lép, mely perczen elhangzik az elnök szava és gyors tempóban követi az ítélet és indokolása.

Ő Főlsége a király nevében a pécsi kir. törvényszék mint büntető bíróság család büntetővel, zsarolás és becsületsértés vétségével vádolt Stern Károly bűnyegében a következőleg ítél:

A kir. törvényszék Stern Károly ellen a btkv. 379. §-ba ütköző és a 382. §. 2. bekezdése szerint minősülő család büntette, valamint a 350. §-ba ütköző zsarolás vétsége miatt folyamatba tett bűnperben vádlottat a vád és következményei alól felmentti, és a felmerült 132 frt bűnvádi költségben az állampénztárt marasztalja.

A 261. §. alapján a becsületsértés iránt indított eljárás pedig megszüntnek jelentetik ki.

Mérey Sándornak a végtárgyalás folyamán tett vallomása alapján Stern Károly ellen a hamis tanúzásra való csábítás, Mérey ellen a 350. §-ba ütköző zsarolás vétsége miatt a bűnvádi eljárás folyamatba tétele végett a vizsgálat elrendeltetik.

Mérey ellen a btkv. 262. §-ba ütköző nyilvános rágalmozás miatt a bűnvádi eljárás megindíthatása végett a 261. §. értelmében az igazságügyi m. kir. miniszteriumtól felhatalmazás kérétek.

Indokok:

A bűnper kiindulási pontját a Kohn és Rull közti jogviszony rendezése iránt folyamatba tett polgári perek képezik. A befejezés előtt a birtokok eladattak és azokat vádlott vette meg és Kohnéknak mentek be a birtokba. 1892-ben adott be Kohn Mathild három irányban panaszt. Először család büntette miatt, mert Stern ravasz fondorlattal oda működött, hogy a birtokot magának szerezhesse meg, holott neki vissza kellett volna Kohnéknak bocsátani. Másodszor zsarolás vétsége, harmadszor becsületsértés vétsége miatt.

A családhoz szükséges a tévedésben tartás, hogy a tettesnek jogtalan vagyoni haszna és a jogaiban sértett félnek anyagi kára legyen. Ez a jelen esetben nem forog fen.

Igaz-e az, hogy Stern a bírói árverésen nem magának, hanem ígérete szerint Kohnéknak vette a birtokot, ez a tárgyalás során mivel sem lett bizonyítva.

Vádlott azt állítja, hogy neki vételi szándéka sem volt, csak azért árverezett, hogy a birtok magasabb áron menjen el, a mi érdeke is volt, hogy saját követelése fedezetet nyerjen.

Az ingatlan egy része rajta maradt, egy részét pedig megvették Simonffy és Szautter ügyvédek.

Arra nézve különben, hogy kié a birtok tulajdonjoga, a vizsgálat mindkét irányban megindított. Kohn előadása mellett Klein Dávid vallomása szerint egy alkalommal Stern kijelentette, hogy nem magának árverez, Szarkándy pedig egy másik eseményhez szolgáltat támpontot. Szűts János támogatja, hogy a földet Stern ugyanis a Kohnéknak mondta, Vargha Sándort azzal utasítja Stern Kohnhoz, hogy alkudozzék vele.

Ezen adatokkal szemben vádlott védelmének támogatására felhossa, hogy Kohn csak kezelője, csak megbízottja volt, hogy másnak soha sem ismerte, — a következő bizonyítékok merültek fel:

Vargha János vallomása szerint Kohn megbízott volt, a Horváth és Szarkándi elleni vizsályos ügyben szintén csak mint Stern megbízottja járt el.

A 65—5. alatt csatolt, a siklósi vizsgáló bírótól beérkezett irat szerint a birtokot Stern vásárolta meg és tulajdonjoga Sterné.

A Balog János elleni perben is Stern megbízottjaként szerepel Kohn.

Pálinkás János előadása is támogatja Stern vallomását, de támogatják az adókönyvek, melyek nevére voltak kiállítva, támogatják továbbá a marhajárlatok. A biztosítási bárcaék, Kohn levelei, az első hónapokban adott 1085 frt.

De főképpen bizonyíték az 1888. szept. 30-iki nyilatkozat, melyet Kohn és neje, elfogadtak, ebben nevezetesen csupán a többlet ígértetett oda, ennek tartalmát ismerték.

Ilyen körülmények közt, ha mégis elfogadták ezt a nyilatkozatot, alig hihető, hogy elfogadják a többlet ígértetett akkor, mikor ők a tulajdonosok.

Ezekkel Kohnék vádbeli állításai meg vannak gyengülve, de ha bizonyítva volna is, hogy Stern ígéretet tett, miszerint a birtokot átadja, hogy erre nézve formászerű megállapodás létrejött volna, az egyáltalában nem igazoltatott.

Magában véve az a körülmény, hogy Stern ettől az ígértetől visszaállott és a birtokot magához ragadta, ez még nem állapítja meg a család tényálladékát; mert polgári uton is szoríthatta volna ígértetének teljesítésére.

A család megállapításához multhatatlanul szükséges a ravasz fondorlat bizonyítása. Erre vonatkozólag mit sem tud a vád elleneben felállítani. Kohn azt adja elő, hogy igenis, őt már az árverés előtt tévedésbe ejtette, mert azzal biztatta őt, hogy a birtokot számára veszi meg.

Ezzel az állításával azonban Kohn nem tudja támogatni, hogy a sikkasztás és hűtlen kezelés folytán miért dobatta ki a birtokból, holott ő volt a tulajdonos.

De a vizsgálat során tett vallomása Kohnnak ellenkezik a végtárgyaláson tett vallomásával. Tehát ebben az irányban a végtárgyaláson Simonffy és Szautter tanúk is kihallgattattak és Stern ellen semmi-féle terhelő adatot nem adtak elő. Sőt Miltényi éppen azt vallotta, hogy midőn a polgári per folyamán véleményét nyilvánította, hogy előbb-utóbb ugyanis árverés lesz a dolog vége, Stern a leghatározottabban tiltakozott ellene és szerinte azt minden áron meg kellett akadályozni, mert ha esetleg úgy döntetnék el a polgári per, hogy a birtok elárvereztessék, akkor Kohn ezen feltételnek eleget nem tehet, ezt fele érdekébe ütköznek látja.

De maga a vád sem tartotta bizonyítottnak e tekintetben a tanúk vallomásai által és mert ezt a körülményt elejtette.

A vád egy másik álláspontra helyezkedett és pedig arra, hogy a család lényeges kritériumának megállapításánál felhozta, hogy vádlott még az árverés előtt Kohn tulajdonjogára nézve ígéretet tett és csak így vihette végbe a ravasz műveleteket, mert tévedésben tartotta őket.

Az 5000 frtos nyilatkozat 1888. márc. 13-án kelt, és ebben az foglaltatik, hogy Kohn előzőleg megkapta az 5000 frtot. Kohn elismeri, hogy aláírta, de tartalmát, valóságát tagadja és csak biztosítással adta. E körülményre Kohn két tanút állít. Egyik tanu távozott, a másik Krausz Mór ott várakozott, hallotta a beszédet és hallotta, mikor Stern azt mondta, hogy nem kölcsön, hanem csak fedezet. Mivel tanu azt vallja, hogy az ajtó be volt téve, hogy Stern nem ismerte, ennek az embernek vallomására súlyt helyezni alig lehet.

Ezzel szemben vádlott azt állítja, hogy igenis átadta előzőleg az 5000 frt ellenértékét, mert Kohnékat négy évig tartotta és az Eibach főle adósságot is fedezte. Ő tehát összeszámolt Kohnnal és a valóság-hoz hiven állította ki a nyilatkozatot.

Mint hogy tehát Kohn nem tagadja aláírását, hogy adott-e fedezetet vagy sem, a két vallomás homlokegyenest ellenkezik egymással; ez különben csakis polgári per utján döntendő el. Ez nem tekintendő ravasz fondorlatnak a család tényálladékának megállapításánál.

A ravasz fondorlat különben az 1888. szept. 30-án kiállított nyilatkozatból sem tűnik ki. A vádszerint abban rejlik a ravasz fondorlat, hogy Kohnt mintegy áltatta és megnyugtatta.

A törvényszék felfogása szerint igenis, megállapítható a ravasz fondorlat, ha a tulajdonjog elismerése helyett később egy más szöveget irt volna be. Miután azonban a nyilatkozat tartalmát Kohn nagyon jól ismerte, megnyugodott. E szerint ő Kohnt tévedésbe nem ejtette és nem is tartotta.

A harmadik érv, hogy vádlott a polgári perben olyan eljárást követett, mely a csalást involválja. Az események azonban ennek éppen ellenkezőjét bizonyítják. Stern két ízben is megkísérelte eleget tenni a kuriai ítéletnek és ehhez képest a Kohn és Rull közti viszonyt rendezni, nevezetesen asztól a vevőtől visszavette a földeket háromszoros ár ígérete mellett, hogy a rendezés még sem sikerült, ez lehet talán a helytelen felfogás következménye, azonban büntetőjogi beszámítás alá nem eshetik.

Hogy magának 18.000 frtot kikötött, megfejteti a számadási viszony. Az pedig nem lehet büntetőndő tény, hogy akkor, midőn lemondott a birtoklásról, hogy ezért a maga igényeit 18.000 frttal ne biztosítsa. Különben ha Kohnék tulsottnak találtak az összeget, polgári uton ennek leszállítását kérelmezheték és érvényesíthették volna.

Vádlottnak a végrehajtás körüli ténykedései azt bizonyítják, hogy a kuriai ítélet effektuálásánál a zavart műveletet felismerni nem lehet.

Ezek szerint nincs bizonyítva a család, és annak egyetlenegy lényeges kelléke sem volt megállapítható.

A mi a zsarolás vétségét illeti, a vád arra az álláspontra helyezkedett, hogy télviz idején egy öt gyermekes családot kikényszerített lakásából, és által akarta őket kényszeríteni az 1000 frt lefizetésére és a haszonbéri szerződés aláírására.

Ezt a tényt a törvényszék csakis jogi szempontból veheti elbírálás alá.

Tekintve azonban, hogy a 64. sz. alatt csatolt irat tanúsága szerint Kohn csakugyan Siklóra szállította a bort, tényleg el is adta és a midőn Stern erről értesült, Kohn ellen, miután tényleges jogát sértette meg, megtette a megtorló lépéseket. De hát eme kihelyezési rendellel szemben a hatósági intézkedések ellen igénybevehette volna a jogorvoslatot.

Tekintve, hogy a haszonbéri szerződésnél kényszer nem alkalmaztatott;

Tekintve, hogy Stern kijelentette, hogy az 1000 frtot a bor árában kívánja, a mi az ő tulajdona volt.

Eltekintve, hogy maga Kohn is kijelentette, hogy a 900 frt évi összeg nem volt tulsott, hanem megfelelt a rendes viszonyoknak, ennél fogva esen tény-

kedésében sem erőszak, sem jogellenes vagyoni haszon ténye bizonyítva nem lévén, ez okból felmenteni kellett.

Amennyiben azonban sértett fél szerint vádolt mint ügyvéd hivatásos kötelessége ellen vétett, a kellő lépéseket esiránt az 1874. XXXIV. t.-c. értelmében az ügyvédi kamara előtt megteheti.

Amennyiben pedig szenvedett kárát követelni óhajtja, a polgári uton érvényesítheti, nyitva az ut és szabadságában áll cselekedni.

A becsületsértés vádja visszavonotván, e tekintetben a btkv. 261. 268. és 116. §§-ban kimondott eljárást kellett venni szinormértékül.

A költségeket, vádolt felmentetvén, az állampénztárra kellett áthárítani.

Méreynek itt Stern ellen említett vádjára nézve a vizsgálát elrendelését tartotta a törvényszék szükségesnek.

És végre a mennyiben Mérey a törvényszék előtt oly jelenetet inszenizozott, melylyel nyilvánvalólag, legalább a látszat szerint nyilvánosan akart rágalmazni, mert oly nyilatkozatot fogott Pátkaira, a mit az általa felhívott tanuk éppen neki imputálnak, e végből minthogy a 262 § értelmében csak az igazságügyminiszterium engedélyével indítható meg az eljárás, ebben a tekintetben felterjesztés fog intézteni.

Es az ítélet.

Vádolt köszönettel megnyugazik; a kir. ügyész felelősségét jelent be.

*** A magyar házassági törvény s a pápai allokució.** A legutolsó konzisztóriumban tartott pápai allokució első sorban a már szentesített házassági törvényvel foglalkozván, konstatálja, hogy az egyház legjogosabb és legszentebb ügyében folytatott harc eredménytelen maradt, azok győzedelmeskedtek, kik már régóta fáradoznak azon, hogy a polgárok erkölceit megmértelyezzék és a magyar államot az új eszmék kárhuzatos áramlatába belesodorják, a mikor pedig arra lett volna szükség, hogy megvédelmezzék a vallást, azt a vallást, melynek Magyar ország állami intézményei erejét és hírnevét legnagyobb mértékben köszönheti, azt a vallást, melyért emlékeztet vitéséggel, oly gyakran szembeszállt az ádáz ellenséggel és melyet a nemzet legnagyobb része, mint a javak legértékesebbjét, fűntart és ápol.

Elismeri a pápa az allokucióban, hogy jogos és méltányos, hogy a közös életből keletkező magánjogi kérdésekben a világi hatóság döntsön, de követeli az ítélet jogot az egyházi kötére vonatkozólag. Végül pedig kijelenti a pápa, hogy senkinek sincs joga, hogy büntetlenül sértse meg az isteni akaratot, a mely a közösség egységének és feloldhatóságának alapja. Ez a lényege a legutolsó vatikáni nyilatkozatnak, sem több, sem kevesebb, mint a mit a Vatikán ebben az ügyben többször és ismételtelen kijelentett.

H i r e k .

Pécs, 1895. március 23

— **(Áthelyezés.)** Erlich Sándor volt baranyavári helyettes jegyzőt Herczeg-Szöllőre helyezték át ugyanilyen minőségben, mert az ottani jegyzőt állásától felfüggesztették.

— **(Arviz.)** Mint multkori számunkban megírtuk, a Karasicza folyó Lőcsnél átlépte medrét és nagy területet öntött el. De most — mint baranyavári levelezőnk írja — már Monostor és Baranyavár réteit is elárasztotta olyannyira, hogy helyenként itt ott, hol a víz mélyebb, csónakázni is lehet. A víz még mindig terjed és nagyobodik.

— **(Uj jegyző Baranyavárott.)** V i d á k Béla szászvári fiatal segédjegyző — mint levelezőnk írja — e hó 25-én fogja elfoglalni új állását.

— **(Pályázat.)** Adóellenőri állásra hirdet pályázatot a pénzügyminiszter a szigetvári m. kir. adóhivatalhoz 14 nap alatt.

— **(Agyonvert pénzügyőr.)** Bonyhádról írják nekünk, hogy tegnap éjjel Kozma János pénzügyőrt, amint vacsoráról hazament, 4 ember megtámadta és botokkal és karókkal agyonverte. A szerencsétlen pénzügyőr gyanútlanul haladt az utcán, midőn négy utonálló megtámadta és mielőtt védekezhetett volna, a náluk levő husángokkal addig ütötték, míg vértől borítva össze nem rogyott. Ekkor példátlan kegyet lenséggel kihuzták a mozdulatlanul fekvő ember oldalfegyverét és azzal össze-vissza vagdalták. A leg több csapást a koponyájára mérték, úgy hogy a koponyája is kilocsicsant. Másnap, f. hó 21-én félholtan be szállították Szegzárdra a Ferenc-kórházba, hol most a halállal vívódik. Folytonosan eszméletlen kívül van, s így nem is hallgathatják ki; életben maradásához nincs remény. A szerencsétlen fiatal ember valószínűleg boszu áldozata. — Az erélyes csendőrség a nyomozást rögtön megindította s máris sikerült a támadók közül kettőt elfogni.

— **(Aki rossz viccet mond.)** Egy idresbodros, takaros herendi menyecske panaszkodik a bíró előtt:

— Az ipam, a Vicza József, ezt mondta rólam, azt mondta rólam; a rossz hírömet költötte, belegázolt a bocsületömbbe. Tessen ütet megcitaníni és megbüntetni.

A bíró megcitanlja az öreg Vicza Jóska, aki nyakkendőjét igazgatva, imígy allegál:

— Nöm roszbúl mondtam tekintetes uram, ha mondtam is.

— Hát miért mondta?

— Kíröm átosan, a korcsámában voltunk és mindenkinek muszáj volt egy viccöt mondani. No hát ezér' mordtam.

— No Vicza József, ezért a rossz viccért megbüntettem egy forintra. Főlebbez?

— Dehogy főllebbezek kíröm. Ehun a forint. Istennek ajánlom a tekéntetes urat.

— **(Izgága bányászok.)** Bernáth János, Bernáth András, Kovács János és Kovács József somogyi lakosok és bányászok a mult év végén a vasasi korcsámában iddogálva Méder Mihály vasasi bányászszal szöváltasba keveredve, ezzel huzakodni kezdtek. Hohman Károly pécsi csendőrrépp akkor Vasason őráraton lévén, a korcsámába betoppant s a civakodókat távozásra szólította fel; ezek a felezőlitásnak engedelmeskedve el is hagyták az ivót, de távozásuk alkalmával egyikök a csendőrrépp "t... s csendőrrépp" nevezte. Mire Hohman Károly megtudandó a sértő kifejezést használó egyén nevét, utánok ment az udvarra. A bányászoknak se kellett egyéb; a csendőrrépp megragadva fegyverét elvették s a földre gyurva, rajta 14 napig tartó súlyos testi sértést ejtettek. A pécsi kir. törvényszék egyenkint 6—6 havi börtönrre ítélte, mely büntetést a kir. ítélőtábla két hónapra szállított le.

— **(Elvetemedett nők)** Gungl Katalin mohácsi lakos, 19 éves hajadon tiltott szerelemre adta a fejét, minek az lett a vége, hogy többek előtt panaszkolta, miszerint anyának érzi magát. Aszmann Anna németbólyi varrónőnek is fülébe jutott a Gungl Kati „esete“, s négy forintnyi jutalomdíj kikötése mellett ajánlkozott, hogy ő segít a bajon. Segített is. Ezért az operatióért aztán Aszmann Annára egy évi. Gungl Katira pedig öt havi börtönt diktált a büntető törvény szigorú paragrafusára.

— **(A pécsi keresk. ifjusági kaszinó)** f. hó 24 ére (vasárnapra) tervezett felolvasó estélyét közbejött akadályok miatt f. hó 31-én, jövő vasárnapon tartja meg.

— **(Uj tisztviselő.)** Dr. Sárfy Elek nagykanizsai kir. törvényszéki jegyző, kit az igazságügyminiszter a pécsi kir. ítélőtáblához tanácsjegyzői szolgálattételre rendelt, be, — ma foglalta el új állását a kir. ítélőtáblánál.

— **(Elsikkasztott gordonka.)** Lázár István biztosítási irodafőnök, volt pécsi, jelenleg brassói lakos ellen Pécsen valami kis összeg miatt végrehajtást vezettek, mely alkalommal a gordonkáját is lefoglalták. Mikor az árverésre került volna a sor, a fránya gordonkát nem lelték sehoh. A hitelezők e miatt sikkasztás vadját emelték Lázár ellen, ki azzai védekezék, hogy ő nem lett értesítve a végrehajtás fogantatásáról, sem arról, hogy mily tárgyak lettek nála lefoglalva s mint szenvedélyes gordonkás, a zeneszerszámot mindig magával szokta hordani. A bíróság beigazolva látván vádolt védekezését, őt a vád alól fölmentette s így Lázár ur most már szabadon élhet nemes zenehajlamának.

— **(A feleség-gyilkos.)** Emlékezhettek még olvasóink lapunk közleményeiből arra a gyilkosságra, melyet mult évi, október 8-án követett el Kovács József dinnyeberki lakos a feleségén, Fodor Annán. Az asszony kicsapongó volt, gyakran elhagyta a férjét, sőt utóbb még ivásra is adva magát, férjét megölésével fenyegette. Tizenkét évig türte Kovács József ezeket a szomorú állapotokat, mig nem tavaly október 8-án, — mely napon újra heves szöváltasba elegyedtek a házastársak, — a bűnös asszonyra nyolc lövést tett revolveréből, mely lövések a feleség halálát okozták. A pécsi kir. törvényszék ez évi január 15-én, — mint azt lapunkban megírtuk, — Kovács Józsefet 12 évi fegyházra ítélte. A kir. ítélőtábla a napokban tárgyalván az ügyet, a törvényszék ítéletét helybenhagyta. A kir. tábla ítélete a legközelebbi napok egyikén lesz felolvasva a végzetes sorsra jutott férj előtt. Kovács József és Fodor Anna házasságából egy kis fiu gyermek született, ki most apátlanul, anyátlanul, rokonainál nevelődik.

— **(Megérdemelt jutalom.)** A m. kir. pénzügyminiszter Dragonescu Dömjén pécsi pénzügyigazgató, kir. tanácsosnak a fogyasztási adók behajtása körüli buzgó intézkedéseierért 200 frt jutalom díjat utalványozott.

— **(Mégzőkött)** Egy fájdalmas arcu menyecske állított ma be szerkesztőségünkbe, azzal a kéressel, hogy hallgatnók meg panasztát.

— Hát ugy volt az kérem, még tegnap együtt

vacsoráltunk, még... még az ölibe is beültetett... és... mégis megszökött!

— Lásza szegény asszony, mondja szerkesztőnk, mért nem szerette jobban az urát, talán megsértette valamivel?

— Dehogy is sértettem a galambomat, csak azt mondtam neki: Üssön meg a... , ha még egyszer ilyen későn gyűsz haza, menj a pokolba, ha nem hozol pénzt többet, ne lássalak a házam táján!?

Kérném ha lennek szivesek az ujságba bele tőnni.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A bibliai József.

(Modern keretben.)

1.

A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája.

Írta: Ullelu Ferenc

— Első helyen ajánlom fiam, — mondá ünnepléses komolysággal Pellérdy Kálmán — hogy oly vagyoni helyzetet teremts magadnak, amely függetlenséged biztosítékait hordja méhében!

Egyedül a vagyonban rejlik ama erő, amely az ember lelkét felszabadítja. Az erkölcsi bátorság szintén nagy tettek rugója; de ha a vagyon hatalma nem támogatja: áldozatokat kíván és márttyrokat von maga után; már pedig az emberek nem mindig érdemlik meg, hogy feláldozzuk magunkat értük.

Ha vagyoniilag és állásilag független lesz, csak akkor nyilatkozhatik meg az elrejtett gondolat veszély nélkül!

Soha se keresd az olyanok barátságát, kik rangfokozatban fölötted állanak! Az ilyenekben mindig csak a főnököt, de a barátot soha se keresd! Vannak ritka kivételek, — de mert kivételek: óvatossággal kell fogadnunk.

Egy leereszkedő kézzorítás, egy nyájias mosoly — valláidnak megveregetése — egy két felbátorító bizalmas megszólítás — magán körben az állási, vagy születési különbözet látszólagos felejtése — ily külsőségek, ily kendőzések soha se vesztessenek meg s értékeiket túl ne becsüld, mert a kiábrándulás sokkal fájóbb nyomokat hagyand maga után — a megaláztatás sokkal kínosabb leszen, semmint a megtiprot ember méltóság föl ne jajdulna benned!

Lesznek majd „hű“ barátaid, kik az első avanzmánál hátat fordítanak neked, s a régi barátságot legfeljebb az általad aláírt váltók pókhalószálai fogják némileg összetartani.

Majd fogsz találni magas állásu vagyonos embereket, kik a meleg barátság látszatával közelítik meg szivedet. Figyeld meg őket, s tapasztalni fogod, hogy ritka kivétellel az önzés hátterét fogod közeledésökben föllehetni. Vagy azért keresik barátságodat, mert bizonyos céljaik elérésében szükségek van rád, vagy azért, hogy emítséggeddel mulattatásukra légy, s ami a leggyakoribb jelenség, hogy legyen, akihez leereszkedni tudjanak, s így, a kivel születési, vagy állási felsőbbiségeket éreztethessék.

S aki elég szerencsétlen e tartalék-gondolatot felfedezni nem tudni, s az előzményekből jogot merítve: a bizalmas barát helyzetébe és jogaiba bele is élni magát, az elég korán ki fog ábrándulni, az idő bizonyára ki fogja őt józanítani, midőn nagyobb társaságokban kicsinylő taglejtéssel, ironikus mosollyal, vagy vastag célzásokkal juttatják eszébe születését és állását!

Beismerem fiam, hogy e tanok kegyetlenek, tudom, hogy többé-kevésbé embergyűlöletre vezetnek, — tudom, hogy az emberek iránti bizalmatlanság felkeltésével, az irántuki becsüléserzetet is lerombolom szivedben, s így az emberektől elszigetelve: természetes kedélyed virágait is megtépem; de inkább ezen tanok vonjanak maguk után fájó következményeket lelkedben, semmint megaláztatásokkal jussál az én sorsomra, a kiben felsír a lélek azon kessül visszaemlékezéseknél, midőn magam megaláztatásán kellett megtanulnom, hogy az ember értékét nem a lélekérték teszi, hanem a bölcső, melyben ringatták és a pénz, a melylyel lelkeket vásárolnak!

Ügyvéd vagy! Légy a jognak és becsületnek védője! Kerüld, hogy valakinek lekötöztetted légy, mert ezzel függetlenségéről mondasz le!

Ezekkel a tanácsokkal bocsájtalak szárnyaidra, — óh! vajha szebb képét festhettem volna előttd a gyakorlati életnek!

Ily tanokkal lépett ki Pellérdy Lajos az életbe. És e tanok mélyen a szívébe véődtek. Mindig az emberek iránti magasabb ideák vezérelték cselekvéseiben, annélkül, hogy az emberekért lelkesülni tudott volna. Ő a jognak és becsületnek emelt oltárt, s ha ily küzdelmeiben lelkesedéssel is találkoznánk, e lelkesedés nem az embernek szól, — e lelkesedés az igazság és becsület szent fogalmának van szentelve!

Elmei fölnye csakhamar utat tört magának az emberek fölé, kik hízegéseikkel veszik körül, hogy barátságát megnyerjék. És ő a hízegést mindig megvetette! Szeretreméltó volt; de a bizalmas érintkezéseket mindig kerülte. Érezte, hogy vannak csodálói és irigyei; de mert vérévé vált, az embereket egy közös jelzővel egy ítélet alá vonni, az emberek összességére iránt bizalmatlankodni: a barátkozás vágyát is elfojtá lelkében. Pedig érezte annak természetes szükségességét.

Ha visszagondolt iskolatársaira, az egyetemi életre, önzetlenebb barátaira: könyveket érzett pilláin rezegni és visszavágódott ama illúziókba, midőn az ember még hinni tud az embereken.

Mint kriminálista nagy hirre tett szert. Főben járó dolgoknál a törvény minden rendelkezéseit és tekervényes utait és a legmeglepőbb ügyvédi fogásokat vitte a védelem terére. Szónoklataiban annyi tűz, annyi meggyőző erő, — indoklásaiban a megcáfolhatlan igazságnak oly erős látszata rejlett, hogy a fehérről elhitette, miszerint az fekete. Midőn emberletről volt szó, akkor a védelem minden eszközét felhasználta védelem érdekében, így fogván fel az ügyvéd hivatását. Nagyon ritkaság számba ment, ha ő pert veszített.

Most is egy anya gyilkost védelmez a végtárgyaláson. A legnehezebb tér, ahol egy ügyvédnek kötelességét kell teljesítenie. Megvédelmezni azt, aki anyját gyilkolja meg, hogy az örökséghez jusson. Elvitázható-e itt az „előre megfontolt szándék”?

A védőnek akaratlanul is elmúl ajka a védelem közepett, — a szégyen pirját érzi arcán, midőn a legborzasztóbb bűn védelmére kel, — felérez benne a fiú, ki halás szeretettel csüng édes anyja emlékére, fellázad benne minden emberi érzés azon egyén iránt, a kit meg kell védenie, — megvédenie a jogosság oly erős látszatával körülírva védelem cselekményét, hogy mintegy a bűnösrel is elhitesse, hogy a gyilkossággal csak kötelességet teljesített.

Pellérdy is megrendül egész bensőjében. Érti a feladat nehézségét és remegve gondol ügyvédi reputációjára. Elhallgattatja magában az embert és megszólaltatja a kötelességérzet az ügyvédet.

Es az ügyvéd szónokol, az oratori fegyver minden hatalmát felvonultatva. Szónokol, ellenállhatlanul magával ragadva a hallgatóságot, megvesztegetve a bírák helyes ítéletét, gondolkozásuk önállóságát, kik a szónoklat varázsa alatt nem tudnak elmélkedni, nem tudnak a dolog mélyére hatolni, kik a védelem mezején elvezettetnek a megtévesztés lejtőjére és a cselekmény minősítésénél, hamis elbírási alapon elejtik az ügyésznek vádját, nem állapítják meg az „előre megfontolt szándékot” és a bűnt meghagyják az életnek, 15 évre ítélve el őt.

Pellérdy a végtárgyalás után, a törvényszéki palotából távozva, Vértessy báróval találkozik, ki az egyetemén kedves barátja volt.

A báró meleg hangon gratulálta barátját a mai rendkívüli siker alkalmából.

— Valóságos szerencseszámba megy, ha veled találkozhatunk! — mondá szemrehányólag a báró. Nömmel sokszor emlegettünk, a ki leírásom folytán szeretne megismerni. Jöjj! Ezen alkalmat el nem szalasztom. Nézd, nóm ott várakozik reám a kocsiában, bemutatlak neki.

Es Pellérdynek nem hagyott annyi időt, hogy szabadkozhasnék, vagy más alkalommal teendő látogatást helyezhessen kilátásba: ő tova ragadtatott.

— Ime a nap hőse, sokszor emlegettett felejtethetlen barátom! — mondá a báró, bemutatva néjének Pellérdyt.

— Sokszor emlegettük őt, — mondá nyájasan a szép delnő, — különösen férjem emlékszik meg önről kedvesen, kiemelve jeles tulajdonságait. Szemrehányással kell őt illetnem, hogy még nem látogatt meg bennünket!

Pellérdy meghajtá magát. Nem tudott válaszolni e hízegő bevezetésre. E percen is eszébe jutott atyjának tanácsa, hogy kerülje a nagy urak társaságát, mely e pillanatban annyi közvetlenséggel nyilatkozik meg.

Vajjon igaza van-e atyjának? Nem-e túlsötét ügyen figyelte meg az életet? Hátha csak alkotásában rejlett ama keserűség, melyet az emberekre átvitt?

Pellérdy a nagyuri leereszkedésnek leghalványabb vonását sem fedezte fel a báró hangjában, vagy a báróné szemrehányásában. És ő még sem tudott közlékeny lenni! Tartózkodó udvariassággal fogadta a báróké meleg közeledését.

— Lásza Pellérdy ur, mily jó alkalom kínálkozik most, — folytatá a báróné ellenállhatlan mosoly kíséretében — kedvező alkalom arra, hogy pár hetet körünkben töltsön el. A mai nagy munka megérdemli, hogy megpihenjen utána. Semmi ellenmondás barátom! Önnök most velünk kell jönnie falusi villánkba, s én hiszem, hogy mai látogatásunkat, mely önnök szolt, vissza fogja adni.

Pellérdy a legnagyobb zavarban volt. Előbb egy életet védelmez meg, s most saját védelmére csak pár, alig érthető szót dadog, hiányos öltözékére hivatkozva.

— Semmi mentség, kedves Lajosom! — Mondá a báró.

Es gyengéden a kocsi kényszeríté.

Pellérdyt tényleg úgy rabolták el. Utközben nem volt ideje kutatni, vajjon e baráti megnyilatkozásnak, vagy a báróné részéről a kitüntetésnek mily háttere lehet?

Vértessy — e gondolatgazdag hölgy, szellemes csevegésével állandóan lekötve tartá az ügyvéd figyelmét.

Pellérdy nem győzte csodálni a báróné magas szárnyalásu gondolattróptét.

Egy órai sebes hajtás után megérkeztek a gyönyörű nyári lakba. Kis erdőcskétől ölelve, hívólag kandikált ki a barátságos külsejű villa, bizalmat keltő mesterkéletlen stíljével s apró csecc-beccse tornyocskáival. A nagy öntöttvas-kapuk tárva állanak. Itt szívesen látják a vendéget. A murvával behintett ut, melyre egy széles rózsaszínű borul, egy félkör leírásával a kastély kocsifeljárata vezet bennünket, hol mindenféle rendű és nagyságu kutyák, farkcsóválva és nyüszítve fogadják az érkezőket.

A cselédség is sűrű forog, hogy az uraságok körül szolgálhasanak. A báró éhes lehetett, mert az ételek felszolgálását rendelte el.

Negyed óra múlva az ebédlobban találkozunk ismerőseinkkel. Egy új alakot is be kell mutatnom olvasóimnak.

Lussu vonatott léptekkel cammog be a szárnyas ajtókon egy ferencrendű atya. Maga a megtévesztett lustaság. Vértessyék udvari káplánja. Minden teketória, minden szertartás nélkül foglalja el szokott helyét az asztalnál, meg nem engedve, hogy inas tolja alá a széket. Sans-géne, akár csak a zárdában. Megszólítás nélkül nem beszél, különösen a levelel nem. Azután is csak akkor, ha invitálva van reá.

Az első fogásnál nem igen zavarják a csendet. Jó étvágyal költik el az izletes falatokat. Később élénkültek csak fel, midőn a természet törvényeinek már eleget tettek.

— A mai vedbeszéde azon benyomást gyakorolta reám — mondá a báróné — mintha ön, a gyilkost ártatlannak hinné.

(Folyt. köv.)

Országgyűlés.

A főrendiház ülése március 23-án.

(A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A főrendiházban ma harmadszori felolvasásban elfogadták a vallás szabad gyakorlatáról szóló megcsontított javaslatot. Wlassich miniszter kijelentette, hogy ez a javaslat újra vissza fog kerülni a főrendiházba.

Ezután tárgyalás alá vették a zsidóvallás recepciójáról szóló törvényjavaslatot. Csáky-Pallavicini örgróf heves támadást intéz a javaslat ellen, a zsidófaj kisiprésését kívánja, mert nem tűri a foghagymaszagot és nem tűri a kacagány helyett a nyulbört. Ahány sakter van az országban, annyiféle a zsidó vallás, azért ezt a bevett vallások közé nem tartja felvehetőnek. Wlassich miniszter elítéli Pallavicini támadási modorát s védelmébe veszi az ország izraelita polgárait.

Ambrózy báró megszavazza a recepciót. Szapáry Gyula gróf csak úgy pártolná a recepciót, ha a zsidóvallásra való áttérés megengedése ki hagyatnék belőle. Zichy Nándor semmiféle feltétel alatt meg nem szavazza. Wlassich kijelenti, hogy a kormány ragaszkodik az áttérés megengedéséhez.

A vita bezáratván, elnök elrendeli a kért névszerinti szavazást, melynek eredménye, hogy a főrendiház 117 szavazattal 111 szavazat ellenében, tehát hat szónyi többséggel a zsidó vallás recepciójáról szóló törvényjavaslatot általánosságban sem fogadja el.

TÁVIRATOK.

— **A piszkos mandátum.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A főrendiház tegnapi ülése alatt a hírlapírói karzaton az újságírók vitatkoztak azon kérdés felett, vajjon Latkóczy megtarthatja-e a törvénytelen eszközökkel kiderített nyitrai mandátumot. Volt, aki védelmébe vette a választást, mire Szapáry Gyula a szomszéd karzatról odafordult az újságírókhoz s következőkép nyilatkozott: „A nyitrai mandátum tisztességtelen módon lett nyerve, ezt pedig Latkóczynak, mint tisztességes embernek nem szabad elfogadnia. Ha elfogadja nem ülök vele többé egy padba. Különbén tegnap hallottam Perczel minisztertől, hogy Latkóczy lemond mandátumáról.”

— Kossuth Ferenc ellenjelöltje.

(A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A tapolcai választókerületben Kossuth Ferenc ellen a kormánypárt Vörös földmivélsügyi államtitkárt léptette fel.

— Lefoglalt szocialista lap.

(A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Budapesten a „Fém- és Rézművesek Lapját” szocialista igaztásai miatt lefoglalták.

— Néuralom Szerbiában.

(A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Belgrádban határozottan állítják, hogy Sándor királynak sikerült anyját, Natália királynét rábírní, hogy a kormányzásban aktív részt vegyen. Azt hiszik, hogy Natália arra fog törekedni, miszerint az orosz diplomácia támogatását Szerbia számára megszerezze és a radikálisokat békülekenységre bírja. Annyi bizonyos, hogy Natália királyné már legközelebb döntő szerepet fog játszani Szerbiában.

— Földomlás.

(A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Bács-Topolyáról jelentik, hogy ott az éjjel hegyomladék dőlt egy házra, melyben a Bródy család aludt. A leomló tömegek Bródy-nét négy gyermekével együtt agyonzúzták.

— Bismark üdvözlése a német birodalmi gyűlésen.

(A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Berlinből jelentik, hogy a német birodalmi gyűlésen nagy érdeklődés közt kezdtek tárgyalni azt az indítványt, hogy a birodalmi gyűlés a német egység 25 éves jubileuma alkalmából hivatalosan üdvözölje Bismark herceget, mint ennek az egységnek megteremtőjét. Tudták, hogy ennek az indítványnak esetleges leszavazása a kormány lemondását vonná maga után, a többség azonban az indítványt elfogadta.

Művészet, irodalom.

Párisi Divat. Felhívjuk olvasóink figyelmét egy új divatiapra, melyet nemcsak azért mondunk újnak, mert ez évben indult meg, hanem mert több dologra nézve iránya és jellege is eltérő a többi divatlapokétól, még pedig határozottan az új lap előnyére. Címe „Párisi Divat” s Budapesten jelenik meg Légrády testvérek kiadásában. Szerkesztője Győry Ilona, a néhány évvel ezelőtt elhunyt Győry Vilmos leánya. Eddigi divatlapjainknál rendezen az a baj forgott fenn, hogy ha szép képeket hoztak, csak a fényűzést terjesztették, ha pedig egyszerűbbnek akartak maradni, úgy szépet nyújtani is megszűntek. A „Párisi Divat” szerencsésen egyesíti a szépséget és praktikusnak két jó tulajdonságát. Áll szépirodalmi-, divat- és közmunka részéből s mindhárom egyaránt gazdag. Nemcsak cikkeivel, de gyönyörű kialakítású képeivel is — melyekről érdekes azt tudnunk, hogy párisi fényképek után készültek — eléri azt, hogy olvasóközönségét mindazzal megismertesse, a mi szépet a tetszős elegáns izlésű párisi divat megalkotott. Előfizetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. A „Pesti Hírlap” politikai napilappal együtt egész évre 18 frt, félévre 9 frt, negyedévre 4 frt 50 kr. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal (Budapest, V. váci körút 78).

Bűnügyi tárgyalások

sorrendje a pécsi kir. törvényszék-nél.

1895. március 27-én.

33. Frosch Ferenc és társa ellen lopás miatt.
9343. Kovács Csécsi József ellen lopás miatt.
1465. Szalinka Juli ellen lopás miatt.
1189. Fábri Mihály ellen sikkasztás miatt.

1895. március 29-én.

1736. Ritter Miklós ellen gyújtogatás miatt.
2165. Miklós Ferenc ellen gyújtogatás miatt.
2406. Kaizer (pallér) Jávó ellen lopás miatt.

1895. március 30-án.

4. Práger István mohácsi kir. járásbírósi irnok elleni tegyelmi ügyben.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

Feladás szerkesztő
PLEININGER FERENC.

TAIZS IÓZSEF

KIR.

Üzlet-megnyitás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Pécsett, király-utcza, Bazár épület udvari helyiségében**
a gazdák tejcsarnoka szomszédságában

ZENTLER-féle

cs. és kir. szab. udvari férfi- és gyermekruha gyár pécsi raktára
czég alatt

➡ kész férfi- és gyermekruha üzletet ➡
nyitottam.

Nagy választéku raktárt tartok legdivatosabb kiállítású kész férfi és gyermek ruhákban rendkívül olcsó áron.
Mérték szerint megrendeléseket elfogadok és azt legrövidebb idő alatt pontosan eszközölöm.
Minél számosabb látogatást kér

tisztelettel

SCHMITZ SOMA.

a Zentler-féle cs. és kir. szab. udvari férfi és gyermekruha gyár pécsi üzletvezetője.

Párisi Divat

➡ Legszébb magyar divatlap, ➡

Gyönyörű fény-nyomatu színes képek, szabásrajzok, kézi-
munkák, illusztrált regények, sat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

csak „Párisi Divat“		Párisi Divat a Pesti Hirlap-pal együtt	
Egy évre	8 frt.	Egy évre	18 frt. — kr.
Fél évre	4 frt.	Fél évre	9 frt. — kr.
Negyed évre	2 frt.	Negyed évre	4 frt 50 kr.

Mutatószámokat kívánatra küld

a „Pesti Hirlap“ és „Párisi Divat“ kiadóhivatala
V., Váci-körút 78. sz.

Egy ház

a Majláth-téren **jutányos** áron szabad kézből eladó
Csim a kiadóhivatalban.

Hirdetések jutányos áron
vétetnek föl kiadóhiva-
talunkban.

TAIZS JÓZSEF Pécsett,

Széchenyi-tér 12. szám (a varostemplom háta mögött).

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajálja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

Könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, táncrendek, hivatalos és gazda-
sági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek stb. stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segélyével a
legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárból

papi, körjegyzői és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

nagy választékban kaphatók fogalmi, színes és fehér író papírok, különböző súlyban és minőségben; itató
papírok, levélpapírok dobózkban, írotollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehérneműt
jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eféle cikkek, olcsó áron.

➡ Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. ➡

28085 sz.

tkvi 1894.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Linka Miklós végrehajtónak Amrein János végrehajtást szenvedő ellen 150 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a pécsváradi kir. járásbíró területén levő Nádasd község határában fekvő a nádasdi 7 sz. tjkvben felvett I. 753. 1486. 1558. 1762. 1865. 1890. 2179. 2565. és 2715. hsz. részletekből álló 1/2 telekre — mégis az 1762. hsz. részlet kivételével — 902 frtba a † 513 hsz. pincére (most állítólag lakó ház) 160 frtba † 824. hsz. szőlőre 280 frtban és a † 1029. hsz. szőlőre 320 frtban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok **az 1895. évi április hó 4 én d. e. 9 órakor Nádasd község bíró házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagy is 90 frt 20 kr, 16 frt, 28 frtot, 32 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez leteni avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1894. évi december hó 31. napján.

A kir. tvszék. telekvi hatósága.

Vodicska Ferencz,
kir. tvszéki albiró.

180.

Géphajtó-szijak

angol módszer szerint kicserzett legjobb minőségű színbőrből készült, mely tartóssága által a legnagyobb gyárak készítményeit felülmúlja, ajánl

KINDLS.F.

bőr-, gépszij-, cipő-felsőrés- és bocskorgyáros

Pécsett, siklósi-utca 10. (volt Rosinger féle

ház.) Fiókraktár Eszék felsőváros.

Szövőgyárak

részére legjobban ajánlható az ugynevezett Austria

„Oák tanned“ „Reform“ specialitát, Favorita.

Varró- és kötő-szijak valamint **szij-couponok** legjobb minőségekben kaphatók és minden e szakmába vágó

j a v i t á s o k

elfogadtatnak és leggyorsabban eszközöltetnek

Minták ingyen és árjegyzékek bérmentve.

4867 szám.

1895.

Árverési hirdetmény.

Pécs sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy **Táborkok-utca 2. számú háztelek-ből az utca szabályozása folytán fennmaradó 159-46 □ öl terület,** úgy a lebontás alá kerülő ház anyaga **f. évi április hó 8-án d. e. 13 órakor** a helyszínen zár ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árlejtésen a legtöbbet ígérőnek eladatik.

Felhivatnak tehát azok, kik ezen telket, úgy a lebontás alá kerülő ház anyagát megvenni szándékoznak, hogy **200 frttal felszerelt zárt ajánlatokat legkésőbb ez év április hó 7-én déli 12 óráig a városi polgármesteri hivatalnál** nyújtsák be, avagy a bánatpénz letétele mellett a helyszíni árverésen vegyenek részt.

Az árverési feltételek Herbert János gazd. tanácsnoknál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Pécsett, 1895. évi márczius hó 22 én.

Pécs szab. kir. város

Tanácsa.

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & CIE

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenhol kapható.

Vezérügynökség: **RUDA** és **BLOCHMANN**, Budapest és Bécs.

A Richter-féle
TINCT. CAPSICI COMP.

Ezen **Horgony-Pain-Expeller** néven is ismeretes, igazán népszerű házi szer most már 25 év óta legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölésnek fényesen bebizonyított készítménye, osztrák, tagzaggatásánál stb. nél. A föld összes országaiban nagy elterjedést és biztos hatást követezében minden oldalról oly elismerést talált, hogy minden betegnek joggal ajánlható.

A TINCT. CAPSICI COMP.
(HORGONY-PAIN-EXPELLER)

Kimagasló állását a fájdalomcsillapító bedörzsölések között diadalmasan megtartotta, különféle felbujtás és utánzatok dacára; ez bizonyára a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy a közönség igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól.

Hogy értéktelen utánzatot ne kapjunk, bevásárlás alkalmával védjegyünkre, a vörös horgonyra figyelendő és minden üveg ezen jegy nélkül, mint nem valódi visszautasítandó. A gyógyszerárakban kapható 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt. 20 krnyi árban üvegenként; Budapestben **Török József** gyógyszerésznél.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

Üzletem teljes átalakítása végett

nagy áruraktáromat

mélyen leszállított árakban

árusítom el.

Tisztelettel

RAAB GÁBOR

Pécsett, Király-utca, „Hajó“-szálloda.

A tavaszi idényre következő cikkeket emelem ki:

Férfi és fiu-ingek, gallérok, kezelők, férfi-alsónadrágok. Legujabb nyak-kendők, férfi-czipők, esernyők, sétabotok, zsebkendők, nadrágtartók, férfi-, női- és gyermek-harisnyák, Jäger alsóruhák, szövött selyem- és czérna-keztyük, női- és gyermek-kötények, mellfűzők (mieder), illatszerek, rizsporok (puder), gyermekruhák és sapkák, vászon, congres és smyrna kézimunkák, kötőpamutok, himzett esikok, csipkék, szalagok és többféle ruhadiszek és ruhabélések.

Csúz és köszvény

csúzos fej- és fogszagatások, ütési és ficzomodási, valamint fagydagánatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPARATOR

nevé gyógyszer, melynek üvege 50 kr, vagy egy frtért minden gyógyszerárban kapható. A Reparatort a Rókus-kórházban 136 esetben tétetett kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben telje gyógyulás éretett el.

Vérszegénység és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kintűnő hatású és pompás ízű szer a TOKAJI CHINA VASBOR, mely az országos egészségügyi tanács javaslatára belügymin. engedéllyel látott el. Sok rossz utánszat létezik, miért is kérem vételnél név-aláírást követelni. Kis üveg 1 frt 60 kr, nagy 3 frt.

ACATIA - SZAPPAN

kedves illata, kellemes habzása és rendkívüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedvelté. 1 drb 50, 3 drb egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acatia arcz-crème

rövid pár heti alkalmazásánál pompás úde, gyermeked arczbőr nyerhető. Az arczbőr mindenemű éktelenségét bison eltávolítja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crème de Marguerite“

az arczbőr táplálására, úden tartására szolgál, előkelő körökben igen kedvelt. Egy köcsög ára 2 frt.

Ezek gyógyszertáram kiválóbb speciálításai, melyek főváros és országszerte a legjobb hírnévnek örvendenek a postán is küldetnek.

KRIEGNER GYÖRGY

gyógyszertára a Magyar Koronához

BUDAPEST, KÁLVIN-TÉR.

9312 szám.

VII. 1895.

Hirdetmény.

A dohány javak fuvarozása iránt a pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság épületében elhelyezett dohány raktár számára, a pécsi vaspálya állomáshoz érkező dohányjának ezen állomástól a pénzügyigazgatósági épületben levő dohányraktárig való szállítása, ugyanígyen való beraktározása, valamint dohányjának, üres edények s zsákoknak a raktárból a pécsi vasuti állomáshoz való fuvarozásának, az 1896/898 évekre való biztosítása céljából alulírott m. kir. pénzügyigazgatóságnál folyó évi **április hó 20-án d. e. 10 órakor** az eddig beérkező írásbeli ajánlatok felbontása mellett árlejtés fog tartatni.

Az 50 kros bélyeggel elláttandó és legkésőbb folyó évi április hó 20-án délelőtt 9 óráig az alulírt kir. pénzügyigazgatóság főnökénél benyújtandó, lepecsételt ajánlatban, szóval és számokkal megjelölendő az összeg, melyet ajánlattevő 100 (Egyszáz) kilogramm súlyú küldeményért a raktárba való raktározásával együtt a pécsi vaspálya állomástól a pécsi dohányraktárba és viszont követel és pedig: külön-külön a dohány anyag, zsákok és üres tartályokat illetőleg.

Az ajánlathoz 200 frt azaz kétszáz frt **készpénzben** csatolandó, mely összeg azután ajánlattevőnek, kinek ajánlata el nem fogadtatik, azonnal vissza fog adatni.

Az árlejtés iránti végleges elhatározás a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak van fentartva.

A többi feltételek alulírt kir. pénzügyigazgatóság I. emelet 2-ik számú hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

As ajánlatba kiteendő, hogy az ajánlattevő a feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Pécsett, 1895. évi március hó 15-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

ENGEL LAJOS UTÓDA

(BLAN CZ JÓZSEF)

könyv-, papír-, zenemű-, író- és rajzszer-kereskedése

Pécsett, Király utca 4. az aranyhajó szállodával szemben.

ALKALMI AJÁNDÉKOK.

A HUSVÉTI ÜNNEPEKRE

IMAKÖNYVEK

u. m.:

Isten az én reményem

Ajtatosság gyöngyei

Isten a valódi szeretet

Uj rózsafüzér

Ártatlanok fohászokodása

Az élet kenyere

Mária a jó anya

Égi manna

Hajadonok őrangyala

Tárkányi Vezérsillag

Albach Szent hangzatok,

valamint még többféle szöveggel bőrkötésben, csontkötésben és Ivory vagy Celluloid kötésben.

Dús választék levélpapírokban egyszerűtől a legfinomabb minőségig dobozokban vagy anélkül.

Emlékkönyvek, bélyeg albumok, festékdobozok, zsebkések, tentatartók, írószerek és jegyzőkönyvek

olcsó árakon kaphatók

ENGEL LAJOS UTÓDA

(BLAN CZ JÓZSEF)

kereskedésében Pécsett, Király-utca 4. az aranyhajó szállodával szemben.